

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра менеджменту

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор (перший проректор)

20 19 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**ППВС 02 «Стратегічне планування»**

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність

073 «Менеджмент»

(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) «Менеджмент організацій та адміністрування»

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет Економіко-гуманітарний інститут, факультет економіки і управління

(найменування інституту, факультету)

мова навчання державна

Робоча програма «Стратегічне планування» для здобувачів вищої освіти
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 073 «Менеджмент», освітня програма

(спеціалізація) «Менеджмент організації та адміністрування».
(назва спеціалізації)

«27» серпня, 2019 року - 19 с.

Розробники: Тесленок І.М., кандидат економічних наук, доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «27» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

(Пудіна Т.В.)
(прізвище та ініціали)

« 27 » серпня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і управління
(найменування факультету)

Протокол від «25» вересня 2019 року № 22

« 25 » вересня 2019 року

Голова

(підпис)

(Корольков В.В.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): <u>073 «Менеджмент»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 5 год.	Освітній ступінь: магістр	30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		76 год.	112 год.
		Індивідуальні завдання:	
	контр.роб		
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36,7% до 63,3%

для заочної форми навчання – 8,3% до 91,7%.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета: надання систематизованих знань щодо основ стратегічного планування як процесу визначення майбутнього стану організації, регіону, території та сформувати навички щодо використання технологій стратегічного планування.

Завданням навчальної дисципліни є:

- дати базові знання з питань стратегічного планування;
- сформувати вміння стратегічного мислення й планування в різних сферах суспільного життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

загальні компетентності:

1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК1);
2. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій (ЗК3);
3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК6).

фахові компетентності:

1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів (СК1);
2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани (СК2);
3. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію (СК9).

Очікувані програмні результати навчання:

- критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах (РН1);
- ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення (РН2);
- планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах (РН5);
- мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність (РН06).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти стратегічного планування.

Тема 1. Еволюція підходів до стратегічного планування

Зміни в процесах і структурах управління. Тенденції управління в перехідний період. Фактори необхідності впровадження стратегічного планування в суспільному управлінні. Еволюція підходів до стратегічного планування: цільовий підхід, позиційний підхід, ресурсний підхід, еволюційний підхід.

Тема 2. Технологія стратегічного планування

Суб'єкти стратегічного планування на центральному рівні в органах виконавчої влади. Бачення сутності державної політики та ролі державної установи в її виконанні. Правила вибору місії. Цілевизначення. Дерево цілей, методи його побудови. Стратегічний аналіз середовища. Сутність та основні характеристики аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища (SWOT - аналіз). Вивчення стратегічних пріоритетів та завдань. Стратегічний план як інструмент забезпечення стратегії.

Тема 3. Стратегічний аналіз середовища

Аналізування зовнішніх факторів і наявних ресурсів. ПЕСТ–аналіз. Складники внутрішнього середовища. Аналіз макро і мікро середовища. SWOT–аналіз. Визначення зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів організації, ключових осіб.

Тема 4. Місія, цілі стратегії та оцінювання результатів

Підходи до визначення місії. Функції місії. Місія як доктрина організації. Класифікація цілей. Механізми й інструменти визначення стратегічних цілей. Цілі–Задачі–Засоби: стратегічні зв'язки. Цілі оцінювання. Оцінювання, як засіб покращення стратегічного планування. Процедури оцінювання. Критерії і показники оцінювання результатів і наслідків стратегічного планування. Моніторинг результатів виконання стратегічного плану. Компоненти звіту оцінювання. Практика застосування оцінювання.

Змістовний модуль 2. Стратегічне планування на регіональному та місцевому рівнях.

Тема 5. Залучення громадськості до стратегічного планування

Участь та аналіз зацікавлених сторін у стратегічному плануванні. Залучення обласних, районних, міських й сільських органів влади та самоврядування, бізнесу та широких кіл громадськості, зокрема наукові та освітні заклади, неурядові організації тощо. Три категорії зацікавлених сторін. способів залучення зацікавлених сторін відповідно до пріоритетів, висловлених їх представниками, а також залежно від рівня їх адаптованості до сучасних методологій планування та оволодіння інформаційними

технологіями. складання списку всіх зацікавлених взяти участь у розробці та реалізації стратегічного плану. Умови, мета та результат аналізу зацікавлених сторін. Стейкхолдери у процесі стратегічного планування. «Учасники коаліції». Ідентифікація та систематизація основних стейкхолдерів. Чотири головні категорії стейкхолдерів. Групи впливу, що фінансують; менеджери, які керують; службовці, які працюють; економічні партнери.

Тема 6. Формування нової системи планування розвитку регіонів

Загальні засади стратегічного планування територій на сучасному етапі розвитку України. Основи державної політики регіонального розвитку. Місце та роль стратегій розвитку регіону в національній системі документів щодо планування просторового розвитку. Часові рамки стратегії. Участь зацікавлених сторін у стратегічному плануванні.

Тема 7. Етапи розробки та реалізації стратегічного плану розвитку громад

Зовнішні чинники розвитку територіальних громад. Внутрішній потенціал громад. Визначення найбільш стимулюючих та стримуючих факторів розвитку на місцевому рівні. Бачення бажаного майбутнього громади. Моделі та сценарії можливого розвитку. Визначення довгострокової мети існування громади. Розроблення довгострокового прогнозу розвитку громади. Першочергові цілі та оперативні завдання розвитку громад. Методи визначення першочергових цілей розвитку громади. SWOT-аналіз. Врахування зовнішніх умов. Визначення оперативних завдань розвитку міста. Порядок розроблення, обговорення і затвердження стратегії. Розробка та впровадження міських цільових програм розвитку галузей. Принципи доброго демократичного врядування Ради Європи. Чинники успішності стратегічного планування місцевого розвитку. Завдання сталого розвитку у сферах управління, економіки, довкілля, соціального розвитку.

Тема 8. Розгляд успішних практик формування та реалізації стратегічних планів в Україні

Всеукраїнська мережа фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку. Інновації та кращі практики місцевого самоврядування. Успішна реалізація міжнародних проектів та фондів, які надавали і надають підтримку місцевим громадам. Швейцарсько-український проект “Підтримка децентралізації в Україні” – оптимізації системи управління та сприянні ефективному місцевому розвитку в Україні. Муніципальна програма врядування та сталого розвитку – залучення громадян до управління. Проект ЄС/ ПРООН “Місцевий розвиток орієнтований на громаду”. Налагодження співробітництва між громадами, владою та бізнесом за допомогою неурядових міжнародних організацій. Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку – платформа обміну досвідом допомоги громадам знаходити односторонців і кваліфікованих порадників.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти стратегічного планування.												
Тема 1. Еволюція підходів до стратегічного планування	14	4	2			8	14	1	-			13
Тема 2. Технологія стратегічного планування	15	4	1			10	15	1	-			14
Тема 3. Стратегічний аналіз середовища	15	3	2			10	15	1	-			14
Тема 4. Місія, цілі стратегії та оцінювання результатів	16	4	2			10	16	-	1			15
Змістовий модуль 2. Стратегічне планування на регіональному та місцевому рівнях.												
Тема 5. Залучення громадськості до стратегічного планування	14	4	2			8	14	1	-			13
Тема 6. Формування нової системи планування розвитку регіонів	16	4	2			10	16	-	1			15
Тема 7. Етапи розробки та реалізації стратегічного плану розвитку громад	15	4	2			9	15	1	-			14
Тема 8. Розгляд успішних практик формування та реалізації стратегічних планів в Україні	15	3	1			11	15	1	-			14
Усього годин	120	30	14			76	120	6	2			112

5. Теми семінарських занять
Не передбачені навчальним планом.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Ден.	Заоч.
1	Еволюція підходів до стратегічного планування	2	-
2	Технологія стратегічного планування	1	-
3	Стратегічний аналіз середовища	2	-
4	Місія, цілі стратегії та оцінювання результатів	2	1
5	Залучення громадськості до стратегічного планування	2	-

6	Формування нової системи планування розвитку регіонів	2	1
7	Етапи розробки та реалізації стратегічного плану розвитку громад	2	-
8	Розгляд успішних практик формування та реалізації стратегічних планів в Україні	1	-
	Всього	14	2

7. Теми лабораторних занять
Не передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Ден.	Заоч.
1	Еволюція підходів до стратегічного планування	8	13
2	Технологія стратегічного планування	10	14
3	Стратегічний аналіз середовища	10	14
4	Місія, цілі стратегії та оцінювання результатів	10	15
5	Залучення громадськості до стратегічного планування	8	13
6	Формування нової системи планування розвитку регіонів	10	15
7	Етапи розробки та реалізації стратегічного плану розвитку громад	9	14
8	Розгляд успішних практик формування та реалізації стратегічних планів в Україні	11	14
	Разом	76	112

9. Індивідуальні завдання

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання – контрольна робота.

10. Методи навчання

Викладання курсу «Стратегічне планування» передбачає використання наступних груп методів навчання:

- 1) словесні методи (джерелом знання яких є усне або друковане слово):
 - *розповідь* – цей метод передбачає оповідну, описову форми розкриття навчального матеріалу з метою спонукання здобувачів вищої освіти до створення в уяві певного образу;
 - *пояснення* – метод, який передбачає розкриття сутності певного явища, процесу, закону;
 - *бесіда*, як метод, передбачає використання попереднього досвіду

здобувачів вищої освіти з певної галузі знань і на основі цього залучення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних знань;

- *навчальна дискусія* – метод передбачає проведення навчальних групових дискусій/обговорень з певної проблеми в малих групах; використовується для стимулювання пізнавального інтересу, залучення здобувачів вищої освіти до активного обговорення різноманітних наукових точок зору з тієї чи іншої проблеми, спонукання їх до осмислення різних підходів, до аргументації чужої і своєї позиції;

- *лекція* – передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку, об'єднані загальною темою; використовується для забезпечення закінченості і цілісності сприйняття здобувачами вищої освіти навчального матеріалу в його логічних опосередкуваннях і взаємозв'язках по темі в цілому;

2) наочні методи (джерелом знань яких є спостережувані предмети, явища, наочні посібники):

- *ілюстрація* – передбачає розкриття сутності предметів і процесів через їх символічне зображення; використовується для показу здобувачам вищої освіти ілюстративних посібників, плакатів, таблиць, графіків, схем, зарисовок на дошці, моделей і т.п.;

- *демонстрація* – метод, який характеризується рухомістю засобу демонстрування; використовується для показу здобувачам вищої освіти предметів і процесів в натурі і динаміці (наприклад, перегляд навчального кінофільму, презентації);

3) практичні методи (здобувачі вищої освіти отримують знання і виробляють вміння, виконуючи практичні дії, які сприяють формуванню та закріпленню практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань). При викладанні курсу «Стратегічне планування» використовуються наступні практичні методи:

- *практична робота* – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;

- *дослідницький метод* – передбачає здобуття знання, дослідження предмету або явища, формулювання висновків і застосування здобутих знань і навичок у житті, що вимагає від здобувачів вищої освіти максимуму самостійної пошукової, творчої діяльності, розв'язання наукових завдань;

- *проблемна ситуація* – організація навчального процесу, що передбачає створення проблемної ситуації та активну самостійну діяльність здобувачів вищої освіти у її розв'язанні. Це веде до ґрунтовного засвоєння і закріплення наукових положень, розвиває творче мислення і здатність до самостійної діяльності;

4) інтерактивні методи навчання (навчання, побудоване на активній взаємодії викладача та здобувачів вищої освіти):

- *метод модерації* – метод, що дає змогу організувати інтерактивне спілкування, структуруючи та спрямовуючи групову роботу; спрямований на

груповий пошук причин виниклої ситуації (проблеми), виявлення ймовірних наслідків і визначення шляхів вирішення ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.	- розуміння теоретичних аспектів стратегічного планування та його зв'язку з іншими галузями управління на регіональному та місцевому рівнях; - вміння застосовувати методи моніторингу і оцінки стратегічних планів;
РН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтувати методи їх вирішення	- розуміння переліку можливих етапів та інструментів, що використовуються у процесі стратегічного планування; - вміння формувати алгоритм стратегічного планування на регіональному та місцевому рівнях;
РН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.	- розуміння основ державної регіональної політики та політики підтримки місцевого розвитку; - здатність реалізовувати в управлінській діяльності основні етапи стратегічного планування; - вміння розробляти операційні програми і плани дій;
РН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.	- розуміння зміст законодавчих та інших нормативних актів, які визначають зміст стратегічного планування; - здатність використовувати різні форми залучення громадян до процесу стратегічного планування; - вміння здійснювати організаційне, інформаційне та ресурсне забезпечення стратегій регіонального і місцевого розвитку.

12. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів вивчення дисципліни, згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є:

- екзамен (залік);
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

Контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Стратегічне планування» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курсу дисципліни «Стратегічне планування» поділяється на 2 змістовних модуля – 4 тем у першому, 4 – у другому.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання використовуються такі засоби оцінювання:

- поточне усне опитування на лекційних та практичних заняттях;
- оцінка виконання практичних самостійних завдань;
- оцінка аналізу практичних ситуацій, кейсів на практичному занятті;
- тестова перевірка під час поточного контролю;
- проведення двох рубіжних контролів.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання використовуються такі засоби оцінювання:

- захист контрольної роботи;
- підсумковий контроль у формі заліку: надання відповідей на теоретичні питання, виконання практичних завдань.

13. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Стратегічне планування» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Стратегічне планування» є:

- відвідування лекційних та практичних занять;
- систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- виконання обов'язкових завдань самостійної роботи;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором здобувача вищої освіти або викладача);
- участь в конференціях, конкурсах наукових робіт та інноваційних проєктів, олімпіадах.

Для здобувачів вищої освіти денного відділення поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками:

- робота на лекціях (присутність на лекційних заняттях, ведення конспекту, участь в експрес-опитуванні (тестуванні); участь у навчальній дискусії);
- робота на практичних заняттях (присутність на заняттях, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, усне опитування, тестування, виконання практичних завдань, участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. **Семестровий контроль** з дисципліни «Стратегічне планування» проводиться у формі семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання заліку включають теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в залікову відомість є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ (протягом кожного з модулів)	Робота на лекціях: - присутність на лекційних заняттях; - ведення конспекту; - участь в експрес-опитуванні (тестуванні); - участь у навчальній дискусії.	Максимум 40 балів за модуль
	Робота на практичних заняттях: - присутність на заняттях; - доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни - усне опитування, тестування, виконання практичних завдань; - участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання.	Максимум 60 балів за модуль
РУБІЖНИЙ (МОДУЛЬНИЙ) КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1 «Теоретичні аспекти стратегічного планування»	Максимальна оцінка – 100 балів
	Модульний контроль № 2 «Стратегічне планування на регіональному та місцевому рівнях»	Максимальна оцінка – 100 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Згідно з рішенням кафедри
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ залік	Метою заліку є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у формі співбесіди.	Критерії оцінювання зазначено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ECTS»

За роботу на лекційних та практичних заняттях бали розподіляються наступним чином:

а) робота на лекціях:

- **35-40 балів:** здобувач вищої освіти відвідав 90% лекційних занять, має охайний конспект лекційного матеріалу, показує вільне володіння матеріалом, правильно відповідає на питання (тести), приймає активну участь у навчальній дискусії;

- **31-34 бали:** здобувач вищої освіти відвідав 80% лекційних занять, має охайний конспект лекційного матеріалу, в основному орієнтується в матеріалі, але допускає неточності, незначні помилки при усних відповідях чи тестах, обізнаний з предметом, приймає участь у навчальній дискусії;

- **24-30 балів:** здобувач вищої освіти відвідав 70% лекційних занять, конспект не повний, в ньому відсутні декілька лекцій або питань для самостійної роботи. Здобувач вищої освіти лише частково розкриває питання, слабо в них орієнтується, погано ознайомлений із теоретичними

питаннями та з процесами, що їх репрезентують, дає неправильні відповіді на тестах, іноді приймає участь у навчальній дискусії;

- **0-23 бали:** здобувач вищої освіти відвідав менш ніж 60% лекційних занять, має неохайний, неповний конспект, в якому відсутня більша кількість лекцій та завдань самостійної роботи. Здобувач вищої освіти невірно відповідає на питання, або недостатньо в необхідному обсязі предмету, не приймає участі у навчальній дискусії;

б) робота на практичних заняттях:

- **54-60 балів:** здобувач вищої освіти відвідав 90%-100% практичних занять. Сумарний обсяг виконання практичних завдань протягом семестру – не менш ніж 90%;

- **51-53 балів:** здобувач вищої освіти відвідав 75%-80% практичних занять. Сумарний обсяг виконання практичних завдань протягом семестру – не менш ніж 80%;

- **45-50 балів:** здобувач вищої освіти відвідав 60-70% практичних занять. Сумарний обсяг виконання практичних завдань протягом семестру – не менш ніж 60%;

- **0-44 бали:** здобувач вищої освіти відвідав менш ніж 60% практичних занять, та виконав менш ніж 30% загального обсягу практичних завдань.

Також передбачається порядок зарахування пропущених занять: усне відпрацювання пропущеної теми на встановлених за графіком викладача консультаціях з наданням конспекту лекційного або практичного заняття.

За умови, якщо здобувач вищої освіти через поважні обставини не отримав мінімальну кількість балів за поточним контролем за окремим змістовним модулем, або не згоден з оцінкою, він може під час рубіжного контролю написати модульну контрольну роботу.

Оцінювання рубіжного контролю здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою. Розподіл балів за модулями відбувається наступним чином:

- модуль №1 – 100 балів;
- модуль №2 – 100 балів.

Модульна контрольна робота складається з двох теоретичних питань та практичного завдання

Шкалу оцінювання завдань модульної контрольної роботи наведено у таблиці:

Вид завдання	Бали	Критерії оцінки
Теоретичні питання : 2 питання по 25 балів максимум за кожне	20-25 балів	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом в повному обсязі, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання. Відповідь на питання сформульовано в термінах науки, викладено літературною мовою, демонструє авторську позицію здобувача вищої освіти.
	15-19	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом,

	балів	самостійно викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
	9-14 балів	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
	5-8 балів	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст питання під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
	0-4 балів	Здобувач вищої освіти: - не володіє навчальним матеріалом; - не в змозі його викласти; - не розуміє змісту теоретичних питань
Практичне завдання (максимум 50 балів)	40-50	Здобувач вищої освіти дав повну вичерпну відповідь, яка складається з: - вибору вірного алгоритму вирішення завдання; - правильного арифметичного результату; - доцільного і логічного пояснення виконаних розрахунків; (у разі потреби); - належним чином оформленої графічної частини (у разі потреби); - структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; - ґрунтовних висновків. При виконанні завдання допускається не більше 1-2 несуттєвих помилок або описок.
	30-39	В цілому здобувач вищої освіти дав повну відповідь, яка складається з: - вибору вірного алгоритму вирішення завдання; - приблизно правильного арифметичного результату (або не більше 3-4 несуттєвих помилок); - пояснення виконаних розрахунків; (у разі потреби); - графічної частини (у разі потреби), оформленої з деякими зауваженнями; - структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; - висновків. В цілому завдання повинно бути виконано не менш ніж на 75%.
	18-29	Відповідь здобувача вищої освіти: - містить суттєві помилки у виборі алгоритму вирішення завдання; - не має графічної частини (якщо вона є необхідною) або містить грубі помилки у розрахунках / має невірно визначений арифметичний результат (якщо він є необхідним) або не має пояснень та висновків; В цілому завдання виконано менш ніж на 75%.
	10-17	Здобувач вищої освіти розуміє суть завдання, але його відповідь: - містить суттєві помилки у виборі алгоритму вирішення завдання;

		<ul style="list-style-type: none"> - не має графічної частини (якщо вона є необхідною); - містить грубі помилки у розрахунках / має невірно визначений арифметичний результат (якщо він є необхідним); - не має пояснень та висновків; - містить не більше 30% виконаного завдання.
	0-9	Здобувач вищої освіти: <ul style="list-style-type: none"> - не розуміє завдання; - не в змозі його виконати; - виконав завдання повністю неправильно - виконав менш ніж 20% завдання.

Якщо здобувач вищої освіти не отримав залік за поточними результатами та результатами модульного контролю, залік виставляється за результатами оцінювання за шкалою ЄКТС відповідей (в усній або письмовій формі) на контрольні питання заліку. Контрольні питання до заліку здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>.

Таким чином, остаточна оцінка за курс для здобувачів вищої освіти денного відділення розраховується за одним з наступних варіантів:

№	Змістовий модуль №1 (Т1, Т2, Т3, Т4)	Змістовий модуль № 2 (Т5, Т6, Т7, Т8)	Визначення остаточної оцінки (максимум 100 балів)
1	Поточний контроль 1	Поточний контроль 2	(ПК1 + ПК2)/2
2	Модульна контрольна робота (МКР) 1	Модульна контрольна робота (МКР) 2	(МКР1+МКР2) /2
3	Поточний контроль 1	Модульна контрольна робота (МКР) 2	(ПК1+МКР2)/2
4	Модульна контрольна робота (МКР) 1	Поточний контроль 2	(ПК2+МКР1)/2
5	Складання заліку з дисципліни		100

До залікової відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-х бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	Ф	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

Контроль знань здобувачів вищої освіти заочного відділення здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи. Зміст завдань контрольної роботи можна знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua> та у методичних вказівках до виконання контрольної роботи з дисципліни «Стратегічне планування». До залікової відомості заносяться результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-х бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

14. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Стратегічне планування» для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою підготовки магістр спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / Укл.: І. М. Тесленок. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019. – 26 с.

2. Методичні вказівки для виконання контрольних робіт з дисципліни «Стратегічне планування» для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою підготовки магістр спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / Укл.: І. М. Тесленок. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019. – 16 с.

3. Методичні вказівки до проведення самостійної роботи з дисципліни «Стратегічне планування» для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою підготовки магістр спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / Укл.: І. М. Тесленок. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019. – 14 с.

4. Комплект завдань для рубіжного та підсумкового контролю.

15. Рекомендована література

Базова

1. Дикань В.Л. Стратегічне управління: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 272 с.

2. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: Каравела, 2015. 464 с.

3. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента / пер. с англ. Москва: Дело, 1998. 799 с.

4. Пічугіна Т. С. Ткачова С. С., Ткаченко О. П. Управління змінами : навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2017. 226 с.

5. Томпсон, А.А. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа / пер. с англ. Москва: Вильямс, 2013. 928 с.

Допоміжна

1. Алимов О.М., Ігнатієва І.А. Балансування стратегій в стратегічному наборі підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2005. № 7(49). 115 с.
2. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування місцевого розвитку: навч. посібник. Київ : ТОВ «Софія-А», 2012. 88 с.
3. Брайсон Д. Стратегічне планування для державних та неприбуткових організацій. Львів: Літопис, 2004. 877 с.
4. Жаліло Я. Економічна стратегія як категорія сучасної економічної науки. *Економіка України*. 2005. № 1. 72 с.
5. Ігнатюк А. І. Економіка галузевих ринків : навч. посіб. Київ: ВПЦ Київський університет, 2015. 448 с.
6. Кахович Е.А., Кахович Ю.А. Стратегічне планування та управління в роботі юридичних служб суб'єктів господарювання. *Облікові записи Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2014. № 1. 113 с.
7. Лотиш О.Я. Стратегічний аналіз галузі: навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 248 с.
8. Пасічник В. Г. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 255 с.
9. Портер М. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов / пер. с англ. 3-е изд. Москва: Альпина Бизнес Букс, 2007. 135 с.
10. Редькін О.С., В.Реген, Хрущ Н.А. Сучасні стратегії та технології корпоративного управління. Одеса: Евен, 2004. 216 с.
11. Смолін І.В. Стратегічне планування розвитку організації: монографія. Київ: КНТЕУ, 2014. 346 с.
12. Стратегічний менеджмент / за ред. М.П. Бутка. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 376 с.
13. Тесленок, І.М. Сех Д.А. Дослідження впливу зовнішніх факторів на стан корпоративної культури українських ІТ-підприємств. *Економічний простір*. №149. 2019. С. 81–86.
14. Широконос В.Є. Взаємозв'язок функцій планування та контролю як засіб ефективного управління. *Незалежний аудитор*. 2013. №4(II). С. 69–72.

16. Інформаційні ресурси

1. Електронне періодичне видання Harvard Business Review : веб-сайт: URL: <https://hbr.org> (дата звернення: 27.09.2019).
2. Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua : веб-сайт: URL: <http://www.management.com.ua/cm> (дата звернення: 27.09.2019).

3. Дайджест BusinessViews : веб-сайт: URL: <https://businessviews.com.ua> (дата звернення: 27.09.2019).
4. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL : <http://rada.gov.ua> (дата звернення: 27.09.2019).
5. Головне управління статистики у Запорізькій області. URL : <http://www.zp.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 27.09.2019).
6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/portal> (дата звернення: 27.09.2019).
7. Ukrstat.org. - публікація документів Державної Служби Статистики України. URL : <https://ukrstat.org> (дата звернення: 27.09.2019).